

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4CoP/88/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8422200884
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8422200884.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Kalinákovvej a členov senátu Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Zuzany Biščákovvej v právnej veci navrhovateľky P. P., F.. XX.XX.XXXX, Q. T. P., P.. P. XXXX/XX, právne zastúpenej JUDr. Dávidom Hoffmanom, advokátom so sídlom Kežmarok, Hlavné námestie 80, proti osobe povinnej z vyživovacej povinnosti J. P., F.. XX.XX.XXXX, Q. T. P., T.Q. XX, právne zastúpenému Mgr. Luciou Lorenčíkovou, advokátkou so sídlom Poprad, Murgašova 1, o určenie výživného pre plnoleté dieťa, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 5Pc/18/2022-111 zo dňa 19.4.2023 takto

rozhodol:

- Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch I., III. a IV.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom tohto konania je určenie výživného na plnoleté dieťa.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Kežmarok ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„I. Otec J. P., F.. XX. XX. XXXX, je povinný prispievať na výživu navrhovateľky - plnoletej dcéry P.F. P., F.. XX. XX. XXXX, sumou 280 eur mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci navrhovateľke, a to odo dňa doručenia tohto rozsudku osobe povinnej z vyživovacej povinnosti.

II. Vo zvyšnej časti návrh zamieta.

III. Dlhé výživné za obdobie od 03. 05. 2022 do 20. 04. 2023 vo výške 1 341,87 eur povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach po 50 eur mesačne, počnúc mesiacom jún 2023, spolu s bežným výživným, vždy do 20. dňa v mesiaci navrhovateľke, až do úplného zaplatenia dlhu, a to pod stratou výhody splátok.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

3. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 5, § 28 ods. 1, 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“).

4. Súd z vykonaného dokazovania mal preukázané, že otec od podania návrhu na súd dobrovoľne prispieva na výživu navrhovateľky, a to prvé 4 mesiace (máj - august 2022) v sume 200 eur mesačne a od septembra 2022 doposiaľ 150 eur mesačne. Navrhovateľka má výdavky spojené so štúdiom, a to za internát platí 100 eur mesačne + 10 eur internet. Strava je mesačne v sume 336 eur (obedy v škole 5 eur + raňajky a večera), oblečenie a obuv cca 60 eur mesačne, voľnočasové aktivity 60 eur mesačne, pomôcky a iné potreby do školy 50 eur mesačne, telefón (paušál) 16 eur mesačne, drogéria a hygiena 40 eur mesačne, úrazová poisťka 10 eur mesačne, benzín cca 30-40 eur mesačne, lieky, vitamíny, šošovky predstavujú 72 eur mesačne. So zdravotným stavom bude mať výdavky v budúcnosti spojené, tým sú spojené s očkovaním proti HPV vírusu v troch dávkach v hodnote 370 eur. S prípravou na budúce povolanie má navrhovateľka ďalšie výdavky, opätovne podala prihlášku na E. a v súčasnosti sa zúčastňuje prípravných kurzov, ktoré stáli celkovo 900 eur. Žije v spoločnej domácnosti s matkou. Nevyhnutné výdavky navrhovateľky súd ustálil na sumu cca 700 eur mesačne, pričom stravu vo výške 336 eur považoval za neprimerane vysokú, keďže víkendy i večere trávi navrhovateľka doma, za primeranú považoval sumu 220-240 eur mesačne. Výdavky na kurzy a očkovanie súd považoval za nevyhnutné, no nie pravidelné a práve na úhradu týchto a aj iných nepravidelných, neočakávaných výdavkov by podľa názoru súdu mali slúžiť zvýšené rodinné prídavky z S.. Príjem matky je momentálne v priemere výške 900 eur v čistom a invalidný dôchodok v sume 621 eur, v roku 2022 bol invalidný dôchodok v sume 430,60 eur. Matka trpí nevyliciteľnou neurologickou chorobou, navrhovateľke prispieva mesačne sumou, ktorú navrhovateľka každý mesiac potrebuje. Matka navrhovateľky má zvýšené výdavky spojené so zhoršujúcim sa zdravotným stavom, ktorý jej vzhľadom na častú práceneschopnosť bráni pravidelne vykonávať prácu. Okrem toho zabezpečuje všetky potreby aj plnoletému synovi, ktorý taktiež po rozvode ostal bývať spoločne s ňou a ktorý sa taktiež pripravuje na svoje budúce povolanie štúdiom na vysokej škole. Otec pracuje v J. na živnosť v S. a podľa ocom predložených výplatných pások mal príjem v priemere 2.464 eur mesačne (súčet príjmu za obdobie máj 2022 do marec 2023). Okrem toho otec zrušil poisťky rodiny a bola mu vyplatená suma 5.000 eur. Výdavky otca pozostávali z výdavkov na bývanie v sume 600 eur, strava 800 eur, splátka leasingu 597 eur, mobilný telefón 55 eur, úver 125,64 eur, dobrovoľné výživné na 2 deti 300 eur, pracovné oblečenie a obuv 200 eur, ošatenie, obuv, hygienické potreby 90 eur, vitamíny, lieky 30 eur. Otec žije v spoločnej domácnosti s priateľkou, preto je aj ona povinná podieľať sa na úhradách za bývanie, stravu v jednej polovici, teda otec má tak výdavky na bývanie v sume 300 eur a na stravu 400 eur. Taktiež splátku leasingu na auto v sume 597 eur súd nepovažuje za nevyhnutný výdavok. Súd nespochybňuje právo otca vlastniť motorové vozidlo vzhľadom na to, že pracuje, má príjem, auto používa aj na cestu na Slovensko, no s poukazom na iné prednostné pohľadávky, súd má za to, že na tento účel otec nevyžaduje motorové vozidlo v hodnote 50.000 eur, ktoré sa radí medzi rodinné motorové vozidlá, ale daný účel by splnilo aj auto inej kategórie v nižšej sume. Rovnako výdavky na pracovný odev a pracovnú obuv v sume 200 eur otec nemá každý mesiac, keďže bežne zamestnávateľ prispieva zamestnancom na pracovný odev a obuv 2-krát do roka, v lete a v zime. Celkové výdavky otca tak sú v sume 1.050 eur (strava, bývanie, ošatenie, obuv, pracovné odevy, pracovná obuv, lieky, splátka úveru), okrem toho otec spláca leasing v sume 597 eur. Jeho priemerný príjem bol v danom období 2.464 eur mesačne, teda po odpočítaní nevyhnutných výdavkov vrátane splátky úveru otcovi ešte ostane suma 817 eur, ktorá postačuje na úhradu výživného v sume vyššej ako 150 eur, tak ako žiadal otec. Otec sa s navrhovateľkou v súčasnej dobe nestretáva. Otec navrhovateľke dal finančnú hotovosť na Vianoce, narodeniny, v mesiaci marec prispel sumou 50 eur na žiadosť navrhovateľky. Inak neprispieva, nehradí iné nevyhnutné výdavky. Súčasne súd určil v konaní sp.zn. 5Pc/17/2022 výživné aj pre plnoletého syna otca, rovnako v sume 280 eur mesačne, pričom aj vrátane tohto výživného otcovi ešte ostane čiastka na pokrytie jeho nielen nevyhnutných potrieb. Súd v danom prípade má za to, že z rodinných prídavkov z S. sú sčasti hradené aj potreby navrhovateľky, nakoľko jej nevyhnutné mesačné výdavky súd ustálil na sumu cca 700 eur mesačne, čo je napoly 350 eur, ktorú by mal hradiť každý z rodičov. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľka žije v spoločnej domácnosti s matkou, príspevok otca na výživu by mal byť vyšší v sume 380 eur a matkin 320 eur. Taktiež matka navrhovateľky má zhoršený zdravotný stav, ktorý jej v roku 2022 znemožnil po dobu 5 mesiacov pracovať a počas tohto obdobia bola matka poberateľkou nemocenských dávok. Teda ak súd určil výživné 280 eur, tak zvyšnú časť do sumy 380 eur pokrývajú práve rodinné prídavky, keďže tieto neslúžia na úhradu celého výživného. Zvyšná časť rodinných prídavkov ako súd vyššie uviedol, v danom prípade slúži na nepravidelné, neočakávané výdavky spojené s prípravou na budúce povolanie

(kurz na E. + kniha), neočakávané výdavky spojené so zhoršeným zdravotným stavom (očkovanie proti HPV vírusu), čo je celkovo v sume 1.310 eur, a mesačne 110 eur. Doposiaľ vyplatené rodinné prídavky v roku 2022 boli 220 eur mesačne, čo je v podstate suma, ktorá pokrýva časť výživného (380 - 280 eur) a časť nepravidelných, neočakávaných výdavkov. Súd má za to, že rodinné prídavky v danom prípade hradia sčasti odôvodnené potreby navrhovateľky, jednak na výživu navrhovateľky a jednak na neočakávané výdavky. Rovnako súd prihliadol aj na to, že osobnú starostlivosť deťom zabezpečuje výlučne matka, nakoľko otec sa s deťmi nestretáva a teda osobnú starostlivosť matky a tieto plnenia nemateriálnej povahy pripočítal matke na plnenie vyživovacej povinnosti. Okrem výživného dobrovoľne inou sumou neprispieva. Súd priznal výživné od 03.05.2022, teda podania od návrhu na súd.

5. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 57 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na ich náhradu.

III. Obsah odvolania povinnej osoby z platenia výživného a vyjadrenia k odvolaniu

6. V zákonom stanovenej lehote podal odvolanie voči napadnutému rozsudku, a to voči výrokom I. a III., povinný z platenia výživného z dôvodov podľa § 62 ods. 1 CMP, § 365 ods. 1 písm. h) CSP, ako aj § 365 ods. 1 písm. e) CSP. Upriamil pozornosť na argumentáciu týkajúcu sa dávok z S. systému sociálneho zabezpečenia, ktoré sú obom plnoletým deťom vyplácané. Bolo preukázané, že za obdobie od januára 2022 do októbra 2022 boli vyplatené dávky v celkovej výške 4.438,40 eura, t.j. pre každé dieťa vo výške 221,92 eura mesačne. Povinný z platenia výživného navrhol na pojednávaní dňa 5.12.2022, aby boli do konania zabezpečené výpisy z účtu matky, na ktorý tieto príspevky z S. systému chodia, pričom súd tento návrh nevykonal. Okrem toho navrhovateľka poberá rodinné prídavky vo výške 186 eur z S. a 60 eur počnúc januárom 2023 zo Slovenska. Príjmy navrhovateľky však neboli zo strany súdu prvej inštancie zistené tak, aby bol riadne zistený skutočný stav veci, hoci to otec navrhoval. Namietal, že súd mal primerane zohľadniť, do akej miery sa potreby dospelého dieťaťa pokrývajú z dávok štátnej sociálnej podpory, resp. z verejných zdrojov. Rovnako je nevyhnutné zahrnúť do takejto štátnej podpory aj daňový bonus. Ak teda sú akceptované výdavky navrhovateľky vo výške 700 eur, potom po odpočte nákladov krytých do výšky 240 eur z verejných zdrojov ostáva suma 460 eur, ktorú by si mali rodičia medzi sebou rozdeliť. Povinný považuje mesačné výdavky študenta vysokej školy v sume 700 eur za preexponované, súd síce ustálil výdavky na sumu 700 eur, namietal, že súd neuviedol, ktoré výdavky považuje za oprávnené. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že považuje napadnutý rozsudok za vecne správny a riadne odôvodnený. Vzhľadom na okolnosti prípadu, a to je vážne ochorenie jej matky (J. E.), absolútne zabezpečenie jej starostlivosti a potrieb len zo strany matky, oprávnené a zdokladované výdavky vo výške 700 eur mesačne a jej vek, absolútny nezáujem povinného o navrhovateľku, ako aj mesačný príjem povinného, ktorý je minimálne vo výške 2.500 eur, považuje určené výživné súdom prvej inštancie za primerané. Nemožno opomenúť starostlivosť a pomoc navrhovateľky svojej matke pri zhoršovaní sa jej zdravotného stavu, ktorú musia po rozvoze vykonávať spolu s bratom. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

8. Povinný z platenia výživného vo vyjadrení k vyjadreniu navrhovateľky v plnom rozsahu zotrval na svojom odvolaní.

9. Navrhovateľka vo vyjadrení k vyjadreniu povinného uviedla, že v celom rozsahu zotrváva na svojom vyjadrení k odvolaniu. S. štátne sociálne dávky za žiadnych okolností nepriznávajú navrhovateľke pravidelnosť a istotu mesačného príjmu na pokrytie nevyhnutných výdavkov.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď

deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolanie povinného z platenia výživného - otca navrhovateľky nie je dôvodné.

11. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo rozhodovanie o návrhu plnoletej dcéry na určenie výživného zo strany jej otca. Predmetom odvolacieho konania vzhľadom na odvolacie námietky otca navrhovateľky, vyjadrenie navrhovateľky, je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd rozhodol o určení výživného zo strany otca na plnoletú dcéru sumou 280 eur mesačne (výrok I.), o výške dlžného výživného (výrok III.) a o trovách konania (výrok IV.). Námietky osoby povinnej z platenia výživného spočívajú v argumentácii, že súd mal primerane zohľadniť, do akej miery sa potreby navrhovateľky pokrývajú z dávok štátnej sociálnej podpory, resp. z verejných zdrojov, namietajúc zároveň neprímeranosť odôvodnených výdavkov navrhovateľky.

12. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov konania nevplynuli, ani inak nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení procesného predpisu alebo, že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Posúdenie zákonných kritérií pri určovaní výživného a hodnotiace úvahy súdu, na základe správne a zákonne vykonaných dôkazov bez mylnej interpretácie z nich vyvedených skutočností nie je možné považovať za nesprávne skutkové zistenie.

13. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 CSP písm. h) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7Cdo 7/2010). Z obsahu rozhodnutia súdu prvej inštancie mal odvolací súd za to, že k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu nedošlo. Vo vzťahu k aplikácii práva všeobecnými súdmi má odvolací súd za to, že výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov (v danom prípade súd prvej inštancie) musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán sporu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení právnych noriem, tak ako ich v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol súd prvej inštancie, neobmedzil toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom (IV.ÚS 77/02, IV.ÚS 214/04, II.ÚS 249/2011, IV.ÚS 295/2012).

14. Spornou otázkou ostáva rozsah určenej vyživovacej povinnosti otca navrhovateľky. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti pri rozhodovaní zohľadnil odôvodnené potreby plnoletej navrhovateľky, aj príjmové pomery otca ako povinného z platenia výživného, ako mu to ukladá ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Po oboznámení sa obsahom spisu odvolací súd považuje napadnutý rozsudok vo výroku o výživnom a dlžnom výživnom (I., III.) za vecne správny, pričom prijatý právny záver argumentuje odvolací súd nasledovne.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Odvolací súd konštatuje, že ako okolnosť odôvodňujúca trvanie vyživovacej povinnosti rodičov (odôvodnená úlohou rodiča viesť dieťa k získaniu vzdelania, a tým potrebných predpokladov na sebarealizáciu), sa tradične akceptuje štúdium. Aplikácia prax v súvislosti s touto otázkou vyvodila záver, že pre nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť sú dané podmienky ukončením jedného štúdia toho istého stupňa (pojem sústavná príprava na povolanie si pre svoje potreby definujú viaceré zákony, čo môže byť pre súd určitým návodom). Vo všeobecnosti sa vychádza z definitívneho získania predpokladov na výkon povolania, pričom vždy je potrebné prihliadnuť na individuálne okolnosti každého prípadu. Je potrebné vziať do úvahy situáciu na trhu

práce, existenciu oveľa širšieho okruhu foriem štúdia, vzdelávacích inštitútov, dopĺňania jazykových znalostí potrebných pre možnosť realizácie získaného vzdelania, rekvalifikačné kurzy, diaľkové štúdium, nadstavbové štúdium, prípadné prerušenie štúdia, zahraničné stáže, potrebu zvyšovania kvalifikácie a vzhľadom k uvedenému bude niekedy náročnejšie ustáliť okamih nadobudnutia schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť. Odôvodnené by mohli byť niektoré z týchto foriem pokračovania vo vysokoškolskom štúdiu, predovšetkým v prípade značných možností na strane povinného rodiča. Na jednej strane treba zohľadniť záujem dieťaťa vo vzťahu k jeho schopnostiam a danostiam, aby získalo vhodné predpoklady na svoje lepšie uplatnenie, na druhej strane je oprávnená požiadavka včasnej realizácie uvedených daností, aby nedochádzalo k zneužívaniu rodičovskej vyživovacej povinnosti len z dôvodu negatívneho postoja dieťaťa k práci.

17. Teleologický výklad § 62 ods. 1 ZoR je zásadne postavený na myšlienke človeka plne zodpovedného za svoj osud. Od okamihu nadobudnutia schopnosti samé sa živiť, má dieťa svoje príjmové pomery objektívne vo svojich rukách, je „strojom svojho šťastia“. Záleží spravidla len na ňom (na jeho usilovnosti), v akých majetkových pomeroch bude žiť, pokiaľ v tomto ohľade nebude aktívne, negatívne dôsledky si ponese samé dieťa. Zmyslom a účelom je, že pokiaľ je dieťa už objektívne schopné si samé svoje potreby uspokojovať, bolo by nespravodlivé pričítať jeho eventuálnu pasivitu v tejto sfére na ťarchu jeho rodičov v tom zmysle, že by rodičia boli povinní naďalej svoje dieťa živiť (nález Ústavného súdu ČR zo dňa 13. marca 2013, sp. zn. I.ÚS 2306/12).

18. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok, odvolanie i ďalšie vyjadrenia účastníkov konania, ako aj obsah celého spisového materiálu a dospel k zhodnému záveru ako prvoinštančný súd o dôvodnosti podaného návrhu na určenie výživného.

19. Schopnosť dieťaťa samostatne sa živiť sa zásadne nadobúda skončením vysokoškolského štúdia II. stupňa, pokiaľ sa dieťa rozhodne študovať na vysokej škole po ukončení stredoškolského štúdia. V čase podania návrhu bola navrhovateľka v E. ročníku, v súčasnosti je študentkou na H. M. K. R. P., bola prijatá aj na M. v Č. S., no z dôvodu ochorenia matky sa rozhodla zostať študovať na Slovensku. Zároveň sa chce opätovne prihlásiť na štúdium E., pričom pred prijímacími pohovormi sa zúčastňuje prípravných kurzov, ktoré realizuje fakulta, s čím sú spojené ďalšie jej nepravidelné výdavky. Jej otec sa nepodieľa žiadnym spôsobom na jej výchove, okrem platenia bežného výživného.

20. Vo vzťahu k námietke otca o zohľadnení, do akej miery sa potreby navrhovateľky pokrývajú z dávok štátnej sociálnej podpory, resp. z verejných zdrojov, odvolací súd uvádza, že účelom sociálnej dávky je prispieť na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa a na čiastočnú úhradu školských potrieb na účel podpory plnenia školských povinností nezaopatreného dieťaťa. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie pri určovaní výšky výživného zohľadnil, že z rodinných prídavkov z S. sú sčasti hradené aj potreby navrhovateľky. Ich výška bola preukázaná v sume 221,92 eura na mesiac. Pokiaľ teda súd prvej inštancie ustálil potreby dieťaťa na 700 eur mesačne, pričom tomuto výpočtu sa nedá nič vytknúť, celková suma, ktorú musia znášať rodičia povinní výživou je 700 - 221,92, čo činí cca 478,08 eur. V konaní bolo zároveň preukázané, že príjem otca je vo výške cca 2.500 eur mesačne, príjem matky je vo výške cca 1.200 eur mesačne hrubého + invalidný dôchodok vo výške 430 eur mesačne v roku 2022 a 721,60 eur mesačne v roku 2023. Zároveň bolo preukázané, že matka navrhovateľky trpí J. E., býva častejšie práceneschopná. Za takýchto okolností zvyšná časť potrieb dieťaťa nemôže byť rozdelená medzi rodičov na polovicu (pretože zárobok otca je vyšší, aj jeho možnosti získať príjem sú lepšie), a teda pokiaľ súd z tejto čiastky určil sumu 280 eur pre otca a na matku teda zostala suma 198,08 eur, je takéto rozhodnutie správne a spravodlivé. Do matkinej vyživovacej povinnosti je potrebné započítať aj naturálny výkon starostlivosti o dieťa a rovnako je potrebné zohľadniť jej znížený príjem a menšie možnosti získať príjem. Každý rodič má vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu, vychádzajúc z jeho príjmu z pracovnej alebo inej činnosti, ako aj ďalších osobných a majetkových pomeroch. Vyživovaciu povinnosť si preto nemožno podľa názoru odvolacieho súdu „splniť poskytnutím prídavku ako štátom vyplácanej dávky účelovo určenej“.

21. Odvolací súd považuje súdom prvej inštancie určenú sumu 280 eur mesačne na navrhovateľku za adekvátnu jej potrebám s poukazom na príjem a majetkové pomery otca. Je nepochybné, že výživné v prepočte 9,30 eura na deň (280/30 dní) je pri aktuálnych cenách nevyhnutných výdavkov navrhovateľky na bývanie, potraviny, drogériu, oblečenie a obuv, lieky, štúdium primerané do takej miery, že nie je potrebné podrobne dokazovať existenciu a výšku týchto výdavkov ako sa domáhal povinný z platenia

výživného. Prezentované výdavky na zabezpečovanie výživy nevybočujú z rámca potrieb iných detí na rovnakom stupni školského vzdelávania, preto o ich výške nemal pochybnosti ani odvolací súd. V súčasnej spoločenskej situácii, charakteristickej výraznou infláciou a významným nárastom cien základných potravín, je dôvodné očakávať, že výživné bude z veľkej časti spotrebované práve na stravné. Súd prvej inštancie správne zistil oprávnené potreby navrhovateľky, ktoré sú primerané jej veku, nie sú nadštandardné s poukazom na jej štúdium na vysokej škole v súvislosti s prípravou na jej budúce povolanie. Z uvedených skutočností nie sú ani odôvodnené potreby navrhovateľky tým kritériom, ktoré by malo dôvodit' znížiť súdom určenú vyživovaciu povinnosť otca. Navyše povinný z výživného nejavi o navrhovateľku žiadny záujem.

22. Odôvodnené potreby navrhovateľky boli v konaní kvantifikované a zhrnuté v bode 6., 24., odôvodnenia napadnutého rozsudku. Ak k tomu pripočítame výdavky matky navrhovateľky na ubytovanie plnoletých detí, ich stravu, štúdium, cestovné a ostatné nepravidelné výdaje, je zrejmé, že znížením vyživovacej povinnosti mieni otec de facto preniesť vyživovaciu povinnosť v prevažnej miere na matku navrhovateľky, a to aj napriek tomu, že ona sa o ich spoločné deti, hoc plnoleté, stará sama, pričom má vážne zdravotné problémy a nedosahuje príjem otca. Na základe vyššie uvedených záverov považuje odvolací súd za nedôvodnú aj námietku otca, že súdom určené výživné prevyšuje odôvodnené potreby navrhovateľky.

23. Odvolací súd konštatuje, že každý rodič je povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerňovať tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené. Výživné, tak ako ho určil súd prvej inštancie, zohľadňuje iba časť nevyhnutných potrieb navrhovateľky, ktorej odôvodnené výdavky ako mladej dospeléj ženy pripravujúcej sa na budúce povolanie sú rozhodne vyššie ako výdavky povinného, ktorého potreby sú už stabilizované, preto je nepochybné, že matka navrhovateľky dopĺňa zdroj jeho výživy na hranicu nevyhnutnú pre jej všestranný rozvoj. Odvolací súd taktiež zdôrazňuje, že aj keby navrhovateľka mala príjem z brigádnickej činnosti, bolo by absurdné do príjmov dieťaťa zahrnúť finančné prostriedky získané jeho vlastným pričinením tak, že otec by bol súdom prakticky zbavený povinnosti platiť výživné s odôvodnením, že potreby dieťaťa sú v plnom rozsahu uspokojené (nález ÚS ČR sp.zn. II.ÚS 3113/10 z 21.4.2011).

24. Následne odvolací súd preskúmal aj výpočet dlžného výživného. Konštatuje, že súd prvej inštancie ho vypočítal matematicky správne, v súlade s § 232 ods. 3 CSP.

25. Odvolací súd zo všetkých vyššie uvedených dôvodov rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výrokoch I. (o určení výživného), III. (o určení dlžného výživného), IV. (o trovách konania) ako v závislom výroku, ako vecne správny potvrdil, postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP. Odvolacie námietky otca navrhovateľky teda nespochybnili vecnú správnosť rozsudku v jeho napadnutých častiach.

26. Keďže odvolací súd nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP, pokiaľ ide o trov odvolacieho konania, o týchto rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

27. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).